

فرهنگ‌شنوی

شنبه

۲۰ خرداد۱۳۹۶

۱۵ رمضان ۱۴۳۸

۸ صفحه/شماره ۳۵۸۵

حکمت روز
امام علی (ع)

هیچ یک از فرایض الهی همانند وفای به عهد نیست که مردم با همه خواسته‌های گوناگون و دیدگاه‌های مختلف، بیشتر بر آن اتفاق نظر داشته باشند.

نهج البلاغه (صبحی صالح) نامهٔ ۵۳، ص ۴۴۲

مناجات
خواجۀ عبدا... انصاری

الهی!

یک دل پر درد دارم و یک جان پر زجر

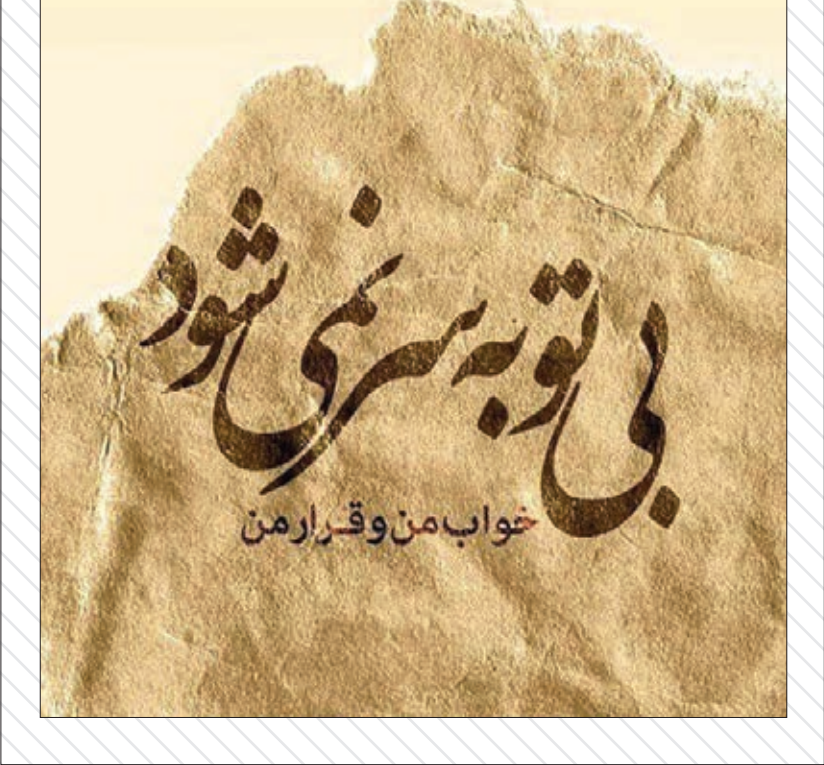
خداوند! این بیچاره را چه تدبیر؟

بار خدا یا در مانند من؟ از تو لکن در مانندم در تو

اگر غایب باشم گویی کیجایی؟

و چون به درگاه‌ایم در را نگشایی

شاعران خراسانی
مولانا

خبر
هنری

درخشش گروه موسیقی «بامداد» در جشنواره بین‌المللی آلمان

گروه موسیقی بامداد مشهد دیپلم افتخار و تندیس بهترین گروه نوازی در هفتمین جشنواره موسیقی هارمونی شهر لیمبورگ آلمان را کسب کرد. اعضای این گروه با حضور در جشنواره‌های بین المللی آلمان و استونی، قطعات و تصنیف‌های موسیقی شمال و جنوب خراسان و موسیقی دستگاهی ایران را به اجرا گذاشتند و موفق شدند عنوان بهترین گروه نوازی جشنواره آلمان را کسب کنند. سالار مرتضوی (نوازنده دف، همخوان و سرپرست گروه)، امیر گوهریان (نوازنده تار و همخوان)، بابک شایق (نوازنده سنتور)، رضا شریعتی و علی ظفری (نوازندگان کامچه)، نفیسه طباطبایی (نوازنده نی)، امیر رضا نقوی (نوازنده عود)، امید ناگهانی (نوازنده تمبک و همخوان) و فرشته مدرس زاده (همخوان) اعضای گروه بامداد در این جشنواره بودند.

خراسان به روایت خراسان
۲۰ خرداد ۱۳۴۳

دندان مصنوعی، پرونده کارگر مفقود را پیچیده‌تر کرد

۵۳سال پیش در چنین روزی روزنامه «خراسان»نوشت: «قربان ۸ماه قبل به دنبال مفقود شدن یکی از کارگران شرکت هواپیمایی ایران در مشهد، اعلامیه‌ای منتشر شد که طی آن اعلام کرد دید فردی به نام علی، اهل نیشابور کارگر نمایندگی شرکت هواپیمایی ایران در مشهد در ساعت ۱۸روز پنجشنبه ۱۶ آبان ۴۲، بمبلغ ۵۸۰۰۰ریال و به‌از صندوق شرکت دریافت داشته که به بانک ملی شعبه بازار برده تا به حساب جاری منظور نمایند ولی تاکنون از او خبری در دست نیست. هر کسی هر گونه خبری دارد، به این نمایندگی اطلاع دهد تا خانواده نامبرده از نگرانی بیرون آیند. جریان ناپدید شدن وی به‌اداره آگاهی نیز اطلاع داده شد اما تلاش مامورین آگاهی و شهربانی طی این مدت طولانی بی نتیجه ماند و اثری از او به دست نیامد تا شب یازدهم خردادماه جاری که به شعبه دوم آگاهی که مامور رسیدگی به پرونده مفقودشدن علی است، اطلاع داده‌شد که جسد شخصی را که ظاهر انشان می‌دهد کشته شده در محلی به نام قبر سیدواقع در ۱۸ کیلومتری مشهد (خواجہ مراد) دفن کرده‌اند. با فاصله جریان امر تحت پیگرد قرار گرفت و مامورین به محل حادثه شتافتند و جسد را کشف نمودند. جسد مکشوفه به‌اداره پزشکی قانونی در مشهد حمل شد و موردمعاینه قرار گرفت. ضمناً جریان به همسر علی در نیشابور اطلاع داده‌شد و نامبرده برای دیدن جسد مکشوفه به مشهد آمد ولی بانثانی‌هایی که به دست‌آمد معلوم شد جسد متعلق به علی نیست زیرپرسی از نشانی‌های جسد مکشوفه و وجود چند دندان مصنوعی در

روزنامه خراسان رضوی:
رئیه یک نشریات استانی
مدیر مسئول: محمد سعید احدیان
سر دبیر: سیدعلی علوی

دفتر مرکزی: مشهد، بلوار شهیدصادقی
صندوق پستی: ۵۱۱-۹۱۷۳۵
تلفن: ۵۱۰-۳۷۶۴۴۰۰

قصه‌های ناتمام
قمری

گفت و گویا برادران رشید لمیر که پهلوانی میراث خانوادگی شان است

نام‌های بزرگ، خاموش نمی‌شوند

«سعی کنید پهلوان باشید نه قهرمان. پهلوان ضمن این که صاحب زور و قدرت است دارای خصلت‌هایی چون فروتنی، گذشت، ایثار، جوانمردی، فضیلت و اخلاق نیک است. پهلوان هرگز نمی‌مرد...» این کلمات را ۱۴ سال پیش گفت. خطاب به یک خبرنگار، با همان صدای محکم و خش‌داری که هر بار وقت ورود به گود زورخانه، روی سر می انداخت و رخصت می‌خواست.

پهلوان یعقوب علی‌شورورزی، یکی از نامدارترین ورزشکاران ایران بوده، راست‌قامتی که از بازوبند پهلوانی تا جام اخلاق را در کارنامه‌اش داشت و شاگردان زیادی را نیز با همین باور به اهمیت اخلاق و ارجمیت آن بر هر چیز، پرورش داد.

اما خانواده او نیز از سنت‌های پهلوانی این چهره ماندگار، بی‌بهره نمانده‌اند. میراث پهلوان، سال‌ها بعد سهم نوه‌های دختر ی‌اش امین و امیر رشید لمیر می‌شود و آن‌ها نیز با تکرار افتخارات پدر بزرگ، سعی در احیای راه او می‌کنند.

فرصت کوتاهی فراهم شد تا با این دو برادر از تجربه زندگی زیر سایه یک پهلوان بگویم و بشنویم و احوال ورزش‌های پهلوانی را در این روزگار جویا شویم:

● الگویی بزرگ برای درس‌گیری

امین رشید لمیر که کارنامه‌پروپیمانی از مسئولیت‌های ورزشی دارد و بازوبند پهلوانی کشور را دویار به نام خود کرده است، همان اول صحبت‌مان از پدر بزرگی می‌گوید که انگیزه اصلی او برای ورود به عرصه ورزش‌های پهلوانی بوده است؛ «مرحوم شورورزی، به لحاظ توان جسمی و مهارت در ورزش‌های پهلوانی، در دوران خود بی‌نظیر بود اما آنچه نامش را در ذهن و دل مردم جاودانه کرد، باورهای اخلاقی وی بود.» وی ادامه می‌دهد: نمی‌شود که چنین الگویی را در زندگی داشته باشید و به او اقتدا نکنید. پدر بزرگ برای ما میراثی ارزشمند باقی گذاشت و همه همت‌من و برادر من این بود که در مسیر او گام برداریم و بتوانیم این میراث ارزشمند را گرمی بداریم.

این ورزشکار از نصیحت‌های پدر بزرگ، این چنین می‌گوید: پهلوان همیشه من و برادر مرا به مردم‌داری دعوت می‌کرد و می‌گفت؛ ورزشکاران زیادی هستند که به شهرت رسیدند اما آن‌هایی در دل و ذهن مردم می‌مانند که مرام جوانمردان را داشته باشند. اگر می‌خواهید بمانید، به دل مردم نفوذ کنید. یادتان باشد که نام‌های بزرگ خاموش نمی‌شوند.

امین رشید لمیر خاطر نشان می‌کند: یکی از شیرین‌ترین اتفاقات این بود که من ۴۰ سال بعد از پدر بزرگم، بازوبند پهلوانی را برای اولین بار دریافت کردم. او در ست سال ۴۰ به این افتخار نایل آمده بود و قسمت من شد که در سال ۸۰، این عنوان را کسب کنم. همین فاصله شیرین دو نسل متفاوت، همیشه در خانواده ما باز ن‌دود.

وی که از ۱۸ سالگی ورزش را با کشتی آزاد آغاز و عشق به کشتی پهلوانی او را به سمت این رشته جذب کرده، ادامه می‌دهد: یک تاکید پهلوان من و من و برادرم، پیگیری در درس در کنار ورزش بود و باور داشت، ورزشکاری که آگاهی کافی داشته باشد، می‌تواند منشأ تغییر شود.

● رقابت با برادرم، دشوارترین لحظه زندگی‌ام بود

اما برای امین، دشوارترین اتفاقی که در زندگی حرفه‌ای‌اش رخ داده، قرار گرفتن مقابل برادرش در مرحله فینال مسابقات پهلوانی کشور و رقابت بر سر بازوبند پهلوانی بوده است. خودش این‌طور تعریف می‌کند: خیلی سخت است که دو برادر برای مبارزه با همدیگر به روی تشک بروند. اگر چه آن روز بازوبند پهلوانی سهم من شد اما این جایزه ارزشمند را، از آن برادر می‌دانم، چون او از ابتدای ورود به عرصه کشتی در همه فراز و نشیب‌های این ورزش با من بود و حتی با وجود این که در این رقابت حریف من بود در حین مسابقه همچون یک مربی که از کنار تشک ورزشکار خود را به‌ارزشم‌تر کزد دعوت می‌کند، به من راهمایی می‌رساند و از این بابت خودم را مدیون او می‌دانم.

رشید لمیر گوشه چشمی هم دارد به احوال امروز ورزش پهلوانی کشورمان و یادآور می‌شود: امروز جای خالی پهلوانان نامی احساس می‌شود. چه حیف است که در این سال‌ها برای تربیت نر‌های جوان،

<div></div> <div>Nishapur نیشابور</div> <div>۱۶۲۰۳۴</div>	<div></div> <div>Quchan قوچان</div> <div>۱۵۲۰۲۸</div>	<div></div> <div>Sabzevar سبزوار</div> <div>۲۵۲۰۳۸</div>	<div></div> <div>Dargaz درگز</div> <div>۲۰۷۰۳۳</div>	<div></div> <div>TorbatHeydarieh تربت حیدریه</div> <div>۱۶۷۰۲۳</div>	<div></div> <div>Torbatjam تربت جام</div> <div>۱۸۷۰۳۷</div>	<div></div> <div>Taybad تایباد</div> <div>۲۴۲۰۳۴</div>	<div></div> <div>Mashhad مشهد</div> <div>۲۰۷۰۳۷</div>
--	--	---	---	---	--	---	--

نمبر دبیر خانه: ۵۱۳۷۶۴۴۳۹۵۰
چاپ مشهد: شهر چاپ خراسان
روابط عمومی: ۰۹۱۱۱-۵۱۳۷۰۰
نمبر تحریریه: ۰۵۱۳۷۶۴۵۰۱

قصه‌های ناتمام
قمری

گفت و گویا برادران رشید لمیر که پهلوانی میراث خانوادگی شان است

نام‌های بزرگ، خاموش نمی‌شوند

سرمایه‌گذاری کافی انجام نگرفت. ورزش پهلوانی، میراث ارزشمندی برای مردم سرزمین ماست که تا به امروز نسل به نسل تداوم یافته است و نباید اجازه بدهم‌ریشه‌ان قطع شود.

● پهلوانان نمی‌میرند

دکتر امیر رشید لمیر نوه دیگر پهلوان شورورزی است. او مانند پدر بزرگش دارنده «جام اخلاق» است و این روزها علاوه بر حضور در فدراسیون کشتی در مقام مشاور، به تدریس رشته تربیت بدنی نیز مشغول است.

وی همچون برادرش از سنین نوجوانی، کشتی تمرین می‌کرده و چند سال بعد هم وارد رشته کشتی پهلوانی می‌شود. او تعریف می‌کند: پدر بزرگم با پهلوانی همچون ابوالقاسم سخدری و احمدفادار، فاقتی دیرینه‌داشت. جمع این پهلوانان برای من همیشه جذاب بود و احترامی که مردم به آن‌ها می‌گذاشتند، ستودنی‌وی‌باور داشت پهلوان نمی‌میرد حتی اگر سال‌ها از حلقش بگذرد. توصیه‌اش به ما این بود که پهلوان باشیم.

وی ادامه می‌دهد: در آن ایام کودکی و نوجوانی، جذبه و شخصیت پدر بزرگ، من را به شدت تحت تأثیر قرار داده بود. احترامی که مردم در کوچه و خیابان به او می‌گذاشتند، بر ایم شیرین بود. نمی‌شود توی چنین فضایی باشی و تأثیر نپذیری. همه دروغه ما در کودکی، تکرار همین افتخارات و خوشنامی پدر بزرگ بود.

وی ادامه می‌دهد: خاطر هست، پدر بزرگ همواره دوستان نامدار خود را با فروتنی پهلوان خطاب می‌کرد و این احترامش فاقد ریا و ظاهر سازی بود. او روح لطیفی داشت و شعر می‌گفت. خلاصه اگر پهلوان را از نزدیک می‌دیدمی شنیدمی‌اش می‌شدید. امیر رشید لمیر متذکر می‌شود: در گذشته، ارتباط ورزشکاران و پهلوانان بازار خانه با هر رنگ نبود و به نوعی این فضا یک گدعه برای پرورش نسل جدید به شمار می‌آمد اما در روزگار ما هم نقش پهلوان‌ها کم رنگ شده، هم جایگاه زور خانه.

● جای خالی پهلوان

او باور دارد آنچه که در خانواده آن‌ها به میراث رسیده، تنها سهم او نیست و تاکید می‌کند: اگر من جام اخلاق را نیم قرن بعد از پدر بزرگم دریافت کردم، تنها برای خودم نبود. این جام و بازوبند به نام تمام خراسانی‌هاست و مهم این است که فردی توانسته ا‌ه پهلوانان نامدار گذشته را ادامه بدهد. متأسفانه امروز ورزش با پول پیوند خورده و همین باعث شده است تا جنبه‌های اخلاقی آن کم رنگ شود. وی خاطر نشان می‌کند: ورزشکاران زنی‌کنشگران اجتماعی بودند. در حوادث و وقایع مختلف نقش آفرینی می‌کردند و تلاش داشتند تا به بدنه مردمی اجتماع نزدیک بمانند اما امروز واقعا چقدر این اتفاق می‌افتد. حیف است که ورزشکاران ما از اصل خودشان دور بیفتند. وی باور دارد: جای معلمان بزرگی همچون شورورزی خالی است. او اخلاق و مرام ورزشی را خوب آموزش می‌دادند. امروز بیش از همه به چنین پهلوانانی نیاز مندیم.

Mashhad
<p>شهر و استان در شبکه‌های اجتماعی</p>

این تصویر از سید محمود رضوی تهیه کننده فیلم ماجرای نیمروز در حاشیه مراسم تشییع شهدای واقعه ترور یستی تهران منتشر شد. این هنر مند در استوری اینستاگرامش نوشت که نسخه نمایش خانگی فیلم سینمایی «ماجرای نیمروز» ساخته محمّد حسین مهدویان به زودی وارد بازار می‌شود. «ماجرای نیمروز» که نوروز ۹۶ اکران عمومی شد، با توجه به فضای سیاسی تاریخی فیلم که به حوادث انقلاب در ابتدای سال ۶۰ می‌پردازد، توانست به فروش نزدیک به ۵ میلیاردی دست یابد.

نمایی از طبیعت روستای آبگرم کلات نادر

<div></div> <div>Nishapur نیشابور</div> <div>۱۶۲۰۳۴</div>	<div></div> <div>Quchan قوچان</div> <div>۱۵۲۰۲۸</div>	<div></div> <div>Sabzevar سبزوار</div> <div>۲۵۲۰۳۸</div>	<div></div> <div>Dargaz درگز</div> <div>۲۰۷۰۳۳</div>	<div></div> <div>TorbatHeydarieh تربت حیدریه</div> <div>۱۶۷۰۲۳</div>	<div></div> <div>Torbatjam تربت جام</div> <div>۱۸۷۰۳۷</div>	<div></div> <div>Taybad تایباد</div> <div>۲۴۲۰۳۴</div>	<div></div> <div>Mashhad مشهد</div> <div>۲۰۷۰۳۷</div>
--	--	---	---	---	--	---	--

چاپ مشهد: شهر چاپ خراسان
روابط عمومی: ۰۹۱۱۱-۵۱۳۷۰۰
نمبر تحریریه: ۰۵۱۳۷۶۴۵۰۱

یادداشت
سید رضی حاجی آقامیری

رئیس کمیسیون صادرات اتاق بازرگانی ایران

توسعه صادرات مستلزم به‌کارگیری استراتژی مطلوب تجاری

در جهان امروز و در تعدادزبادی از کشور های مطرح اقتصادی، توسعه صادرات در اس اولویت‌ها و سیاست‌گذاری‌ها قرار دارد؛ زیرا رشد صادرات برای دولت‌ها به‌منزله کلیدی برای بافرینی اقتصاد است. در واقع دستیابی به نرخ رشد اقتصادی مور دنظر متضمن به‌کارگیری سیاست‌های مناسب اقتصادی است که یکی از بخش‌های اصلی این سیاست‌ها را سیاست تجاری تشکیل می‌دهد. متأسفانه رویکردهای اتخاذشده از سوی دولت در حوزه توسعه صادرات امیدوارکننده نیست. با وجود این شرایط نمی‌توان در میان مدت به توسعه قابل قبول رسید. از این رو باید اقدامات جدی‌تری در حوزه صادرات غیر نفتی انجام پذیرد، زیرا در حال حاضر میزان صادرات غیر نفتی مانسبت به ظرفیت کشور بسیار ناچیز است. مقایسه عملکردمان در حوزه صادرات با کشورهای صادرات‌محور، این مقوله را به خوبی به اثبات می‌رساند. البته این انتقادات تنها به دولت فعلی و ار ندیست‌وماشده این ضعف‌ها در دولت‌های گذشته نیز یوده‌ایم. به بیان دیگر می‌توان ادعان کرد پارادایم تکیه بر توسعه صادرات غیر نفتی در اقتصاد ایران همواره ضعیف بوده چرا که صادرات نفت توانسته پاسخگوی نیازهای مادر اداره کشور باشد. م‌آسب‌های جبران‌ناپذیر این سیاست اقتصادی را در جریان تحریم‌های اقتصادی هسته‌ای و مناقشات حاصل از آن در ارتباط با جهان غرب و کشورهای متحد با آن تجربه کردیم. خوشبختانه پس از برجام بخش قابل توجهی از تحریم‌ها برداشته شد. البته که تحریم‌های دیگر در مسائل مورد ادعای غرب همچنان به قوت خود باقی مانده‌است. در وضعیت کنونی ما قاریم تشخیص بدهیم که تکیه بر صادرات نفت تا چه حد در راست و خلاف تدبیر است اما اگر بتوانیم کاری انجام بدهیم که بقیه تحریم‌ها هم بر داشته شوند و یا به پنهان‌های دیگری که هم‌اکنون توسط غرب از مزه می‌خوریم، تحریم‌ها توسعه پیدا کنند، به راستی چه سیاستی باید اتخاذ کنیم که کمترین خسارت به اقتصاد کشور ما وارد شود؟ به منظور دستیابی به رشد اقتصادی مطلوب و همچنین اجرای سیاست‌های اقتصاد مقاومتی، راهی جز حمایت از توسعه صادرات غیر نفتی به‌طور اعم و صادرات غیر نفتی غیر وابسته به نفت به‌طور اخص وجود ندارد. به منظور رسیدن به این هدف، باید بینیم مشکلات پیش روی توسعه صادرات غیر نفتی چیست؟

به‌طور کلی صادرات با موانع بسیاری مواجه است که از جمله آن می‌توان به غیر واقعی بودن نرخ ار اشاره کرد. متأسفانه همه دولت‌ها از دیرباز تا امروز، قیمت ارز را با تزریق دلارهای نفتی کنترل کرده‌و مانع واقعی شدن آن شده‌اند. از طرفی با ایجاد محیط مناسبی که به چند نرخی شدن، منجر می‌شود، انتنی ایجاد کردند که به اقتصاد آسیب فراوانی زد و به سوداگران مجال جولان داد. پرداختن به جزئیات این مسئله در این مجال نمی‌گنجد و باید جداگانه و مفصل به آن پرداخت. نرخی غیر واقعی و کنترل شده از مستقیم‌ار می قیمت‌تاما شده کالای صادراتی اثر می‌گذارد و باعث قربانی شدن آن در بازارهای هدف می‌شود. از این رو در برنامه‌های چهارم و پنجم توسعه در راستای حل این مشکل مقرر شده بود هر سال متناسب با مابه‌التفاوت نرخ تورم، نرخ ارز افزایش یابد. این قانون در هیچ دولتی اجرا نشد. برخی از دولت‌ها برای تعدیل نتایج حاصل از اجرا نشدن این قانون مبالغه را به عنوان عدم الففع به‌صورت نقد به‌صا در کنندگان می‌داختند. البته این اقدام همواره با تاخیر و فرار و نشیب‌هایی انجام می گرفت و نهایتاً در دورو رعایت دولت دهم به تنهاتوقف شد بلکه دولت وقت از پرداخت دیون خود از این بابت به‌صا در کنندگان نیز امتناع کرد. حاصل این اقدام، کاهش صادرات غیر نفتی مخصوصا در بخش خدمات فنی مهندسی بود. از آسیب‌های دیگر غیر واقعی و چند نرخی بودن ارز، می‌توان به حاکمیت شرایط غیر منطقی برای سرمایه‌گذاری خارجی اشاره کرد. در حال حاضر یکی از چالش‌های فعلی کشور، مسئله اشتغال است و بر کسی پوشیده نیست که گر ه گشایی از این مشکل بار شد اقتصادی بالا میسر می‌شود که آن هم در گرو رشد صادرات غیر نفتی به کمک جذب سرمایه‌گذاری خارجی است. سوالی که می‌توان از دولت مردان موافق با کنترل نرخ ارز به پنهان حمایت از ارزش پول ملی پرسید این است که قدرت‌های بزرگ اقتصادی با کدام روش‌ها و ابزار تجار ففع مشکل بیکران بر سیدن به رشد اقتصادی بالا و استقلال اقتصادی تن به کاهش ارزش پول ملی شان داده‌اند. آیا برای چین و آمریکا حفظ ارزش پول ملی اهمیت دارد؟

اما موضوع مهم دیگری که باید به آن بهر دازیم گسترش بازارهای صادراتی است. ماباید شرایط را از حلقه حفظ بازارهای موجود به شناسایی بازارهای جدید و پس گرفتن بازارهای از دست رفته در نتیجه پدیده تحریم مبادرت کنیم. به عنوان مثال در گذشته آلمان یکی از شرکای تجاری تر از اول ایران بود که در مناقشات هسته‌ای، مبادلات تجاری ما با این کشور به سطح محدودی رسید، البته تنها به کشور های مهم صنعتی اروپایی مثل سوئد، اتریش، ایتالیا، فرانسه و... هم از این قاعده مستثنی نبودند، از این رو مبادلات تجاری ما در این دوره به چین، هندو چند کشور همسایه محدود می‌شد. چنان که ایران بیشتر تولید محدود نفت خود را ناچار به چین و هندی می فروخت و به ازای آن کالای بی کیفیت واردمی کرد و یا به دلیل تحریم‌های بانکی مجبور به نگهداری دلارهای نفتی در همان کشور ها بود. از میان کشور های همسایه هم بیشتر مبادلات تجاری ما به عراق و افغانستان محدود می‌شد. شور بختانه به مرور زمان و به دلایل عیدیه، حضور مان در بازارهای همسایه هم به ضعف دچار شد. نتیجه این که با توجه به این تجربیات، در سیاست تجاری ما باید تغییر و تکثر، جایگزین تمرکز بر چند بازار از محدود شود تا در انحصار قرار نگیریم. ناگفته نماند که خوشبختانه در دوره بسیار جام کشور های صادر کنندگان ما در شرایط نا ابراری در عرصه، قایت جهانی فعالیت می کنند. لازم می‌دانیم در بین انواع حمایت‌ها، به اهمیت کمک‌های نقدی اشاره کنیم. این کمک‌ها می‌تواند برای کسب موفقیت در عرصه بین المللی به‌ویژه توسعه صادرات خدمات فنی و مهندسی و صنایع کوچک مثمر واقع شود. پایین آوردن نرخ بهره بانکی، حل مسائل گمرکی، دریافت نشدن عوارض از صادرات و اصلاح زیر ساخت های حمل و نقل از اهم خواسته‌های صادر کنندگان از دولت است.

در پایان علاوه بر آنچه بر شمر دیم لازم است به برخی دیگر از چالش‌های پیش‌روی صادرات غیر نفتی اشاره کنیم. عدم الحاق به سازمان تجارت جهانی، قوانین و مقررات دست و پا گیر و بی ثبات و از همه مهم تر سهم ناچیز بخش خصوصی (حداکثر ۲۰ درصد) در اقتصاد کشور و سیطره و بعضی بخش‌های دیگر بر اقتصاد ایران، از چالش‌های بزرگ در رسیدن به اهداف مطلوب حاصل از رشد صادرات غیر نفتی است.